

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Musa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

DE TYMPANO. CAP. XXII.

Laudate
Dominum
in tympano
& choro, f.
249. vers. 4.

Tympano etiam & choro laudari gaudet Deus. Per tympanum Gregorius lib. Epist. sexto ad Anastasium, abstinentiæ tenuitatem ἰσχυροφικῶς interpretatur, à materia scilicet ipsa qua constat tympanum: nam id dubio procul corium est ex pelle jam arefacta, quæ tamen prius diu fuerit macerata: ita vir jejunio confectus, ab omni luxu alienus, parce & duriter vivens, qui laudes Deo canat.

DE TINTINNABULO. CAP. XXIII.

Tintinnabuli forma
Nimirum
Tin tin.

Clere ad se nos videtur etiam tintinnabulum, quod Moïsaicus Sacerdos, de quo 28. Exodi, ornatum Pontificio gestare jubebatur: ad imas enim tunicae simbrias aurea tintinnabula, malaque punica alterna appendebantur, ut eorum sonitus, quotiescumque Pontifex ingrederetur, egredereturve Sanctuarium, exaudiri posset. Significabat id, oportere sacerdotem, ut etiam in Cane dictum, assidue vocalem esse, nunc docendo, nunc arguendo, nunc exhortando, sapissimè vero consolando, quod nostra sibi fragilitas deposcit, oportuna remedia conquirendo. Itaque tintinnabulum prædicationis est & institutionis hieroglyphicum, de quo plura Gregorius idem lib. primo Epist. xxiv. Tintinnabula hujusmodi antiqui operis domi habemus: sunt autem ex orichalco, mespilii cavi forma cum fibula superne ad appensum apta. Intra concavum ærea immissa pilula est, quæ motata sonum impulsu reddit argutum, atque admodum suavem.

DE LITERIS SEPTEM. CAP. XXIV.

Atque ut ad Muscam redeamus, alijs quoque signis ea pingi solita est, non iis tantum, quæ propria sunt illius instrumenta: quare superest ut quid Ægyptii per vocales numero vii. significarent, afferamus, & ita Musicos hos numeros absolvamus.

MUSA. CAP. XXV.

Sic Boetius
lib. 1. de Mu-
sica tradit
antiquitus
harmonicam
rationem he-
ptachordati-
onis con-
stitisse, hoc
est, si ab his
septem quar-
tum summa
est, et
ima vñ, 7.
Vocalium
fides.

Illi siquidem digitos duos literis septem insignitos præferentes Musam, ut Horus ait, significabant. In quo advertendū vulgatos Hori codices fæde depravatos circumferri, qui πρεγμαται septem, non ζεάματα, habent. Cur vero nos Vaticanæ bibliothecæ codicem in quo ζεάματα τῶν, non πρεγμαται, scriptum est, castorem judicaverimus, ea in causa sunt, quæ apud veteres tradita reperimus super septem vocalium significato, quibus Musica omnis exprimi solita. Nam Demetrius Phalereus in Commentariis ἁπλῆς ἰσχυροφικῆς, Ægyptiorum fuisse morem ait, septem vocalium modulata enunciatione Deos collaudare. Septem porro vocales Plutarchus Musicæ totidem vocibus accommodat. Et Phurnutus, ex veterum dictatis observat, septem esse diversos tonos, quibus omni tota modulatio constaret. Vox vero ipsa septem patitur qualitates, acutam, gravem, circumflexam, denfam, tenuem, longam, brevem. Ac veluti est apud Philonem, septenarii numeri proportio est valde Musica. Quippe qui sex ad unum sexcuplarem habeat: sexcuplaris vero ratio maximum in re proposita intervallum facit, quo quidem acutissimè à gravissimo separatur. Cæterum & quinque ac duo vim plurimam in harmonia demonstrant, ipsi τῶν ἑπτάων fere æmulam. Et ut semel dicam, hebdomada cum ex ternario quaternarioque constet, harmoniā omnem amplexatur, quippe ἑπτάων ἑξ ἑπτάων & ἑπτάων. Omnes quoque proportiones, Arithmeticam, Geometricam, & Musicam. Quod vero diximus ex Plutarcho, vocales eas fuisse literas quibus forte uterentur Ægyptii, ne qui Græcè nesciant, dictum mirentur, sciendum apud Latinos vocales duas, E, scilicet & O, figura unamquamque eadem vi tamen & tempore & enunciatione diversas esse, quarum unaquæque apud Græcos suo insignis est caractere, atque ita septem omnino esse, ad humanæ ipsius vocis conditionem excogitatas. Ex his notum

A notum est, A, sedem habere in imo barathro pectoris, quam enunciatam palma ad pectus admota i-
 bidem trepidare sentimus. E, in faucibus, qua manu itidem deprehendimus, atq; illa duplex, acuta, &
 gravis. Gravis enim (nam eam sono E, Latine litera veteres enunciaſſe, paulo poſt in B, litera oſten-
 demus) vocalis hæc tunc exauditur, cum ſpiritus aliquanto inferius contrahi videtur, & ſuppreſſo
 quodammodo ſono enunciatur. Acuta vero ſub ſigno ε apud Græcos, E vel e apud Latinos cum ad
 aperta uſq; labra porrigitur, & vocaliore ſono ſe prodiſt. I, tanquam columna quædam, ad cuius ima-
 ginem figuratur, palatum medium inhabitat, idq; ſuſtentare quodammodo videtur. O item duplex,
 acuta, & gravis. Acuta, cum emiſſum ab imo pectore ſpiritum circa dentes ſiſtit, & expedito cum ore
 reſonare facit. Gravis, cum uſq; ad dentes emiſſum inferius revocat, & aliquantulum remoratur, quod
 ex ipſa etiam figura quodammodo replicata, ω vel Ω Græci conſtare voluerunt. V, dubio procul in
 labiis tota conquieſcit. Vocalis ea apud Græcos non habetur, ſed ejus ſoni vice diphthongum po-
 nunt, ſi, quam Latini, cum uno caractere ε ſæpe ſcribi obſeruaſſent, contracta in acutum parte in-
 feriori, V, ſuam fecere, per quam ſuum illum uſtatiffimum peculiaremque ſonum exprimerent.

B Verum multa etiam quæ Græci per υ ſcriptitant, ipſi per vocalem hanc ſuam ſignare inſtituerunt, ut
 δύο, duo νόσος, Purrus (ita veteres ſcribebant, ut antiquæ indicant inſcriptiones aliquot) nos ad
 Græcos redimus, & Pyrrhus facimus. Quod ne dictu leue adeo videatur, Verrius Flaccus ita com-
 mentatur. Quod illi dicunt πυρρον, nos cuminum: quam illi κωνιδιον, nos cupreſſum: quem illi
 κυβερνητω: nos gubernatorem. Neq; negarim cum Scauro Græca nomina plurima in noſtrum ſer-
 monem admiſſa τδ υψιλῶ ſonum & figuram conſeruaſſe, ut hymnus, hyacinthus, de quo plura Victo-
 rinus. Sed ut argumentum ſuſceptum proſequamur, ex literis muta novem (tot enim Græci ponunt)
 eodem authore Plutarcho, Muſis totidem dicata. Octo inde ſemivocales, voces muſicas reliquas
 abſolvunt una cum vocalibus ſeptem, quas natura ipſa commode variare poteſt, ad quintum deci-
 mum uſq; gradum aſcendendo Neq; vero hic Sophiſtas audio, neque ſuperſtitioſa multorum cona-
 mina in hoc albo repoſuerim, qui ad unum & vigefimum uſq; gradum aſcenſum dari diſputant, qui
 quidem ſtridor potius eſt, quam humanæ vocis ſonus. Verum ego ſatis habiturus ſum, ſi cum Joſqui-
 no Muſico ætate noſtra clariffimo ſenſerim, qui materiam hanc in Theoreticis lucubrationibus ab Æ-
 gyptiis, à Plutarcho, & Marone, minime diverſas, accuratiſſime pertractavit.

Ratio ſig-
 ra O longi
 vel magni
 Græcorum.
 Ratio ſig-
 ra vocalis
 quinta La-
 tinorum.

MUSÆ CUM APOLLINE. CAP. XXVI.

VERUM hæc alii viderint, nos ad Muſarum hieroglyphica revertamur, quorum illud præcipu-
 um, ut ſi lingua dentes quatuor è regione oppoſitos incutiat, eo geſtu Muſæ cum Apolline ſi-
 gnificentur, dentes enim Muſarum inſtar ſunt: per linguam vero, quæ illos pulſet, Apollinem uti ple-
 ctrum aliquod intelligimus. Nam & Romani linguam ſimilem plectri dentes chordarum dicere ſole-
 bant, ut lib. de Natura deorum Cicero. Et Ambroſ. in Hexam. linguam veluti plectrum eſſe dicit.
 Tranquillus de Claudio: Plectra lingæ ſtubantia. Sedenim cum quatuor tantum Muſæ poſitæ ſint, ali-
 or inquiſitio eſt, cum ſemper multiplices habitæ ſint apud eruditos. Cur autem eas nonnulli novem
 poſuerint, non lingua tantum, aut dentes quatuor, ſed tota oris facies diſcultienda: quia ſic ea per toti-
 dem oris inſtrumenta repræſentari tradidere, quæ ſunt dentes, quos nominavimus, quatuor: labia
 duo, quæ cymbalorum uſum ad augendum ſonitum præbent: inde palatus, in cujus concavita-
 te ſonus inturgeſcit: gutturis ſiſtula, quæ ſpiritum immittit: pulmo denique, qui veluti æternus follis
 ſpiritum concipit, & pro uſu rei temperatiſſime remittit: denique in medio reſidens Phœbus omnia
 complectitur. Singula hæc contarentur, nihilque proficerent, ignavia veluti quædam torpeſcentia,
 niſi ſedulæ lingua plectra excitarentur, & ad ſolicitam operis properationem accenderentur: quo-
 rum omnium rationem Anaximander Lampſacenus, Leophantes Heracleopolita, Piſander Phyſi-
 cus, & Euximenes latius explicuerunt. Neque tamen deſunt qui nonarium numerum pro pluralitate
 poſitum contendant, ut apud Nicandrum, ubi de Scorpii cauda σφιδουλοι εννεαδεις μοι, quaſi cauda e-
 jus novem eſſet ſpondylis compacta, quæ nodis ſeptem tantum inſignis eſt. Quinetiam Nicander i-
 dem εννεακυσδεν dixit de eo, qui duos tantum aculeos haberet, obſervatū ab Apollodoro. Sic apud
 Maronem, Novies Styx interfuſa, & porrecta novem per jugera corpus: & quod obſervat Theon in Arati
 carmi.

In ejuſdem
 ſiſta c. 10.
 Muſæ qua-
 tuor, novæ
 plures, &
 qua.

Georg. lib. 1.